

ÅRSREDOVISNINGAR 2019

Göteborgs stift & Göteborgs stifts prästlönetillgångar

Omslagsbild GettyImages

Bildbanker: GettyImages/Ikon

Grafisk form: Maria Olsson/Göteborgs stift

Tryck: Sandstens tryckeri AB 2020

INNEHÅLL

Att vara kyrka i Sverige 2019 är en upplevelse!	4
---	---

ÅRSREDOVISNING

GÖTEBORGS STIFT

Förtroendemannaorganisation år 2019	7
Förvaltningsberättelse	8
Resultaträkning	18
Balansräkning	19
Förändringar i Eget kapital	20
Kassaflödesanalys	21
Tilläggsupplysningar/Noter	23
Underskrifter	33
Revisionberättelse	34

ÅRSREDOVISNING

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA

Förvaltningsberättelse	38
Resultaträkning	44
Balansräkning	45
Eget kapital	46
Kassaflödesanalys	47
Tilläggsupplysningar	49
Revisionberättelse	57
Underskrifter	59

ANDELSÄGARE, ANDELSTAL OCH UTDELNING	60
--	----

Att vara kyrka i Sverige 2019 är en upplevelse!

Evangeliet är detsamma, men varje tid och plats ger sina förutsättningar för uppgiften att vara kyrka. Göteborgs stifts vision är att vara en öppen och tydlig kyrka som förmedlar evangeliet till alla människor. Vi har ett ärende till alla som bor i stiftet vare sig de är medlemmar i Svenska kyrkan eller inte.

Vår kyrka är del i den världsvida kristenheten. Sedan reformationen är vi en evangelisk-luthersk kyrka. Reformation är en del av vår historia samtidigt som den är ständigt pågående. Formerna för vår verksamhet förändras då behoven och vår omvärld förändras. I jämförelse med 2018 har 2019 varit ett år av konsolidering. Under 2018 fick Göteborg ny biskop, antalet kyrkoherdar minskade från 93 till 69, Göteborgs begravningsamfällighet startade sin verksamhet och på stiftskansliet pågick både ombyggnad och expansion. Det innebär inte att 2019 helt saknat förändringar. Från kyrkomötet kom budkaveln med prioritering av lärande och undervisning, församlingsinstruktioner förnyas och lokalförsörjningsplaner är påbörjade. Stiftskansliet har fått ny chef och flera nya enhetschefer har börjat. Allt fler församlingar och pastorat tar del av de servicebyråttjänster som Göteborgs stift erbjuder.

Grunden för kyrkans framtid
och förutsättningar är livaktiga
församlingar som är väl
förankrade i sitt lokala
sammanhang

Grunden för kyrkans framtid och förutsättningar är livaktiga församlingar som är väl förankrade i sitt lokala sammanhang. Livaktiga församlingar förnyar sitt gudstjänstliv i trohet mot traditionen och erbjuder miljöer för gemenskap och växande i tro. Livaktiga församlingar arbetar både med fördjupning och sändning, lärande och diakoni. Det är stiftsorganisationens och biskopens uppgift att främja ett sådant församlingsliv. Biskopen, stiftet, organisatoriska förändringar och ekonomiska förutsättningar kan underlätta uppgiften, men i grunden är det just den livaktiga församlingen som är roten till en levande kyrka.

Stiftets uppgifter

Stiftet är Svenska kyrkans regionala enhet och biskopen är stiftets ledare. Biskopen och biskopens uppgifter är skälet till att stiftet finns.

Stiftets fyra uppgifter är: att utgöra ett pastoralt område, att främja och ha tillsyn över församlingarnas grundläggande uppgift (föra gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission), att främja och ha tillsyn över god förvaltning samt att förvalta prästlönetillgångarna. Förvaltningen av prästlönetillgångarna ska bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse.

För att fullgöra dessa uppgifter har stiftskansliet sedan 1 juli 2019 haft sju enheter: församlingsutveckling, församlingsstöd, ekonomi, HR och lön, fastighet och kulturarv, prästlönetillgångarna samt närstående organisationer. Kontraktspastorerna är biskopens representanter i stiftets kontrakt.

Under året har vi haft ett fortbildningsdygn för alla kyrkoherdar. Detta genomförs vartannat år och varvas med presidiummöte för alla kyrkorådspresidier och kyrkoherdar. Ekonomienheten har tagit emot två

nya församlingar och utförde därmed servicebyrå-tjänster för ett 30-tal församlingar och pastorat.

Enheten för fastighet och kulturarv har under året bland annat avslutat arbetet med det nationella fastighetsregistret av församlingarnas 1 900 byggnader. Kyrkomötet beslutade under hösten 2019 om en nationell färdplan för klimatet med anslag om 25 mnkr årligen under åren 2020-2022. Stiftskansliet har under senhösten påbörjat arbetet med hur stiftets andel av denna satsning bör användas.

Enheten för församlingsstöd har gett stöd i bl a kommunikation och utbildningar och tagit emot 11 000 besökare på Bokmässan. Inom församlingsutveckling har arbetet med församlingsinstruktioner och lokalförsörjningsplaner tagit fart samtidigt som antalet diakon- och prästkandidater glädjande nog ökar. HR och lön levererade löner till 3 600 anställda och expanderar kontinuerligt. Åh stiftsgård tog vid årsskiftet över ansvaret att rekrytera stiftsgårdsprästar medan Sjömanskyrkan drabbats av ekonomiska svårigheter och stängt sin verksamhet vid årsskiftet. Prästlönetillgångarna fortsätter att bidra till Svenska kyrkans förkunnelse och har under året sålt timmer och massaved motsvarande 2 500 fullastade lastbilar med släp. Kyrkan har två vindkraftverk i Munkedal kommun. Det ena verket i vindparken ägs av Göteborgs stifts prästlönetillgångar med en andel om 99 procent och Göteborgs stift med andel om 1 procent. Det andra verket ägs av Stiftsvinden i ekonomisk förening.

Året som kommer

I den omvärldsanalys som arbetsgruppen för verksamhetsöversyn gjort finns flera faktorer som påverkar stiftets förutsättningar framöver. Enligt den senaste prognosen beräknas antalet kyrkotillhöriga

i stiftet minska med 20 procent till år 2030. Detta påverkar de ekonomiska förutsättningarna för verksamheten. Svenska kyrkans nationella nivå har aviserat neddragningar under samma period med ca 250 mnkr eller ca en fjärdedel av driftsbudgeten. På nationell nivå pågår också en utredning om ett gemensamt lönecenter i nationell nivåns regi för hela Svenska kyrkan. Umeå och Uddevalla är de två orter som nu övervägs och ett besked väntas under våren 2020.

Nu pågår omförhandling av avtalen om servicebyrå-tjänster för enheterna som tidigare ingick i Göteborgs kyrkliga samfällighet. Utfallet av dessa förhandlingar kan påverka såväl verksamhetsvolym som ekonomiska förutsättningar framöver.

Vi har olika arbetsuppgifter i kyrkan. Målet är gemensamt.

Det är ansvarsfullt men också djupt meningsfullt att stå i detta arbete tillsammans med många andra!

Susanne Rappmann

Biskop

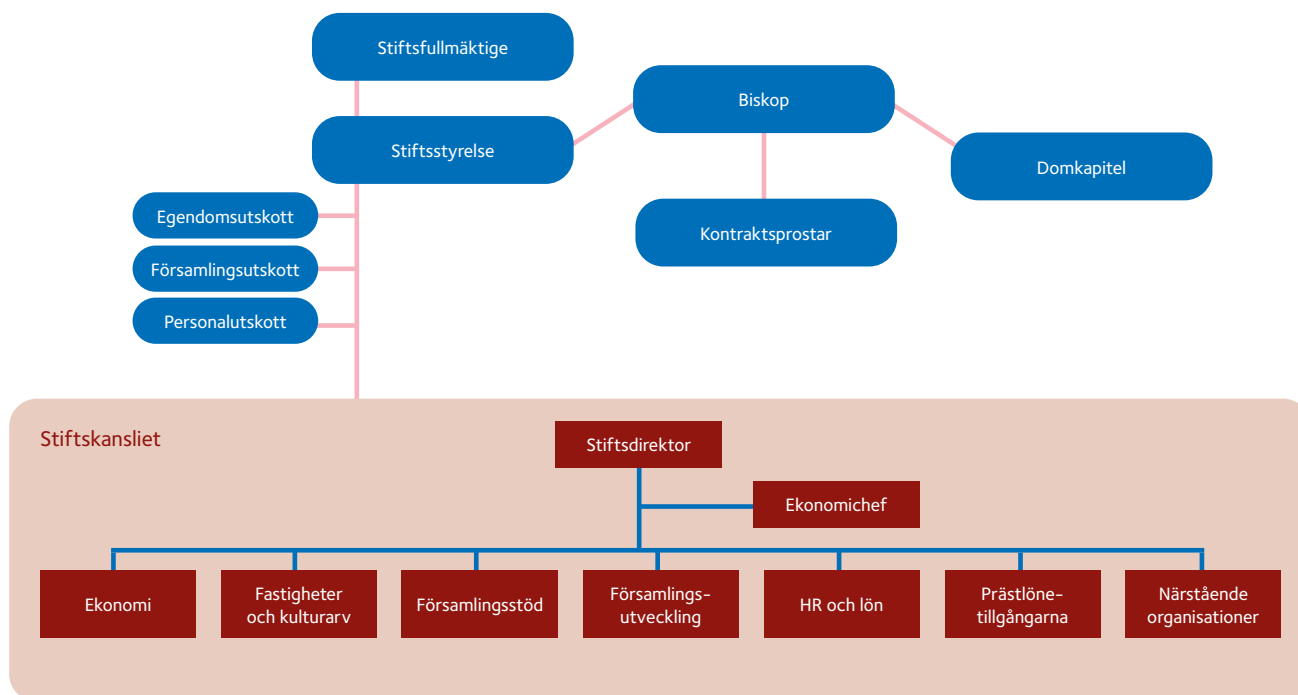
Jonas Ransgård

Stiftsdirektor

Årsredovisning 2019

Göteborgs stift

Förtroendemannaorganisation år 2019

Stiftsfullmäktiges presidium

Ordförande: Jens Lindström

1:e vice ordförande: Stefan Linderås

2:e vice ordförande: Marika Palmdal

Stiftsstyrelsen

Ordförande: Biskop Susanne Rappmann.

1:e vice ordförande: Ing-Marie Gustavsson

2:e vice ordförande: Mats Rimborg

Ledamöter: Patrik Linde, Kicki Mattsson, Ann-Christine Rosengren, Camilla Widepalm Heurén, Gunilla Franzén, Anders Helgeson, Hanna Broberg, Sara Sandelin (t.o.m. 2019-06-30), Anna B Hautau (fr.o.m. 2019-07-01), Tord Nordblom, Bengt Kjellgren, Jonas Noréus, Christoffer Wallin

Ersättare: Karin Burstrand (t.o.m. 2019-08-11), Stefan Hiller (fr.o.m. 2019-08-12), Karin Gelotte, Bengt Björkman, Magnus Hermansson Adler, Gustaf Hermansson, Hanna Unger, Karl-Gustav Melin, Sara Lindalen, Staffan Bjerrhede, Lotta Åberg, Anna B Hautau (t.o.m. 2019-06-30), Jenny Ljungberg

(fr.o.m. 2019-07-01), Per-Olof Hermansson, AnnSofie Aurell, Karl-Gunnar Svensson, Alexander Christiansson (t.o.m. 2019-05-26), Torbjörn Andersson (fr.o.m. 2019-05-27)

Egendomsutskottet

Ordförande: Gustaf Hermansson

Vice ordförande: Christer Holmer

Ledamöter: Karin Gelotte, Johan Gustavsson, Karl-Gunnar Svensson

Personalutskottet

Ordförande: Ann-Christine Rosengren

Vice ordförande: Lotta Åberg (t.o.m. 2019-06-30),

Anna B Hautau (fr.o.m. 2019-07-01),

Ledamöter: Barbro Johansson, Per-Olof Hermansson, Tomas Rosenlundh

Församlingsutskottet

Ordförande: Anders Helgeson

Vice ordförande: Sara Sandelin (t.o.m. 2019-06-30),

Lotta Åberg (fr.o.m. 2019-07-01)

Ledamöter: Camilla Widepalm Heurén, Tord Nordblom, Magnus Hermansson Adler

Förvaltningsberättelse

Göteborgs stift org. nr. 252010-0088. Stiftet har sitt säte i Göteborgs kommun.

Information om verksamheten

Stiftets uppgifter

Enligt kyrkoordningen ska i varje stift finnas en biskop, som självständigt ska fullgöra sina uppgifter. Beslutanderätten i ett stift utövas av stiftsfullmäktige. Biskopen, stiftsstyrelsen och domkapitlet beslutar i vissa frågor. Stiftsstyrelsen ska främja församlingens utveckling i stiftet och verka för dess utveckling och domkapitlet ska fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen. Det sistnämnda avser i första hand tillsynsuppgifter.

Enligt lagen om Svenska kyrkan och kyrkoordningen har stiftet fyra uppgifter; att utgöra ett pastoralt område, att främja och ha tillsyn över församlingarnas grundläggande uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission, att främja och ha tillsyn över god förvaltning samt att förvalta prästlönetillgångarna. Förvaltningen av prästlönetillgångarna ska bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse.

Det är också stiftets uppgift att vidta de beredskapsförberedelser, som behövs för verksamheten under kris och höjd beredskap. Stiftet får lämna bidrag till internationell diakoni och mission.

Stiftets syfte, vision och verksamhetsidé

Stiftsfullmäktige beslutade i november 2014 att fastställa stiftets syfte, vision och verksamhetsidé:

Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas

Ur Kyrkoordningen

Syfte – Svenska kyrkan i Göteborgs stift ska synliggöra det kristna budskapet.

Vision – En öppen, tydlig kyrka som på ett relevant sätt förmedlar evangeliet till alla människor.

Verksamhetsidé – Göteborgs stiftskansli ska vara ett kompetenscentrum som inspirerar och stödjer församlingarna i att förverkliga deras uppdrag.

I inriktningsmålen för 2020 ingår att ta fram en strategi för stiftet. Detta arbete inleddes under 2019.

Främjande och tillsyn

I stiftets främjandeansvar ingår omsorg om församlingarna, däri ingår också omsorg om till exempel organisationsutveckling i församlingarna och andra förvaltningsfrågor. Inom det pastorala området har stiftet att se till att det skapas förutsättningar för att sakramenten förvaltas och Ordet förkunnas. En huvuduppgift för stiftet är att värna om och främja ett öppet församlingssliv och kyrkans kallelse.

I stiftets tillsynsansvar ingår främst:

- råd, stöd och hjälp, dels i frågor som rör kyrkans lära, sakrament, gudstjänst och övriga handlingar, dels i rättsliga frågor utfärdande av församlingens instruktioner biskopens visitationer
- granskning av hur präster och diakoner förvaltar kyrkans ämbete och efterlever sina avgivna vigningsslöften
- prövning av behörighet att utöva kyrkans ämbete
- befogenhetsprövning
- beslutsprövning/överklagande

Stiftsstyrelsen har det övergripande ansvaret för alla direkta val inom stiftet samt ansvarar för biskopval.

Stiftskansliet

Stiftskansliet omfattade från 1 juli 2019 sju enheter:

- Enheten för Församlingsutveckling
- Enheten för Församlingsstöd
- Enheten för Ekonomi
- Enheten för HR och lön
- Enheten för Fastighet och kulturarv
- Enheten för Prästlönetillgångarna
- Enheten för Närstående organisationer

Biskopsämbetet

Biskopens uppgift är att vara stiftets andlige ledare. Ledarskapet gäller i relation till de pastorat och församlingar som finns i stiftet, liksom det arbete som utförs på stiftsnivån. Det handlar om att stödja, främja och utöva tillsyn så att det grundläggande uppdraget utförs på det sätt som uttrycks i Kyrkoordningen. Biskopens pastorala besök och visitationer är ett prioriterat verktyg för detta relationsbygge mellan stift och församling. Biskopsvisitationer och de visitationer kontraktsprosten gör på biskopens

uppdrag är också ett uttryck för kyrkans episkopala ordning, och för att kyrkans tro, lära och liv hänger samman och manifesteras både lokalt i församlingen och regionalt i stiftet. Sedan 2018 har biskop Susanne Rappmann visiterat stiftets pastorat och församlingar med ett särskilt fokus på församlingarnas grundläggande uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission (GUDM) och pastorala program.

Enheten för Församlingsutveckling

Enheten för församlingsutvecklings huvudsakliga fokus är att erbjuda församlingar och pastorat stöd i sin verksamhetsutveckling relaterad till den grundläggande uppgiften: att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. I enhetens uppgifter ingår vidare att fördela strukturbidrag till stiftets sjukhuskyrkor och NAV dvs. andlig vård inom kriminalvården, bidrag till andra organisationer, samt bidrag till internationell diakoni och mission. Självvårdscentrum med handledning, samtal, samordning av institutionssjälvvården och Jourhavande präst hör också till enheten liksom Svenska Kyrkans Unga.

Till enheten hör också minoritetsspråk. Inom ramen för den verksamheten har dialogdagar genomförts vilket innebär en gemensam presentation av det som kan bedrivas inom minoritetsspråken. En modell för arbetet som Svenska kyrkan på nationell plan tagit efter. En utställning om romer producerades under året och introducerades under Bokmässan för att sedan lånas ut till församlingar och pastorat. Inom samisk verksamhet har ett dopsmykke tagits fram. På grund av vakans på den teckenspråkiga tjänsten har teckenspråkig stiftsverksamhet inte kunnat utföras som önskat under året. Inom området migration har bl.a. gjorts en sammanställning över de insatser som finansierats av kyrkomötesmedel sedan 2015. Arbetet med församlingsinstruktioner och lokalförsörjningsplaner har tagit fart. En stiftsövergripande fortbildning för arbetsledare har påbörjats. Rekrytering till tjänst i kyrkan har även varit i fokus under 2019 och de flesta kontrakt har fått inspiration till att prata med personer om att söka sig till Svenska kyrkans proflutbildningar. Mot bakgrund av den nationella satsningen Lärande och undervisning har verksamhet börjat att lanseras i stiftet. Under året har en del tjänster varit vakanta vilket har påverkat verksamheten inom främst internationellt arbete och diakoni.

Svenska Kyrkans Unga i Göteborgs stift har under året fokuserat på att främja kontakt och samarbete mellan lokalavdelningar och verka för en

ökad gemenskap i distriktet, bland annat genom att anordna lokala gemenskapsfrämjande aktiviteter. Dessutom har sedvanligt ”Utbildningar för unga” genomförts, både på Helsjön folkhögskola med över 110 deltagare men också i Halmstad samt, på efterfrågan, lokalt i församlingar och pastorat. Ytterligare verksamheter som genomförts är bland annat Midsommarläger på Åh stiftsgård, Våga Vara Viktig – inspirationsdag för unga ideella i Bäve församling, juniorläger på Helsjön och bibelskolan Möte med Matteus som är knuten till ungresurs.nu. Under året hade Svenska Kyrkans Unga i Göteborgs stift 924 medlemmar (varav 811 var i åldrarna 0-30 år) fördelat på 35 lokalavdelningar.

Enheten för Församlingsstöd

Enheten ska ge stöd internt till kansliet i sin helhet och externt till pastorat och församlingar i stiftet.

Enheten arbetar med informations- och kommunikationsfrågor, mediakontakter, remissberedning, utredningar, ärendeberedning, struktur och indelningsfrågor. Koordinering av utbildningar och kurser. Sekreterarskap i domkapitel. Ansvar för skötsel och drift av kansliets lokaler. 2019 var ombyggnadsarbetena beträffande kansliet i Göteborg avklarade. Samordning av IT-frågor inom stiftskansliet och den gemensamma IT-plattformen, GIP. Enheten arbetar med juridiskt stöd och rådgivning, behörighetsprövningar, beslutsprövningar, överklaganden, tillsynsärenden och ansvarar för genomförande av kyrkliga val. Stöd, och rådgivning avseende GDPR, utbildning i K-bok samt Kyrksam. Rekrytering av medarbetare till stiftskansliet samt stöd till domkapitlet i rekryteringsfrågor.

Vidare har enheten lämnat rådgivning till församlingar beträffande upphandling, inköp och arkivfrågor. Stiftskansliet har bedrivit utbildningsinsatser i stiftet beträffande Public 360, Svenska kyrkans ärendehanteringssystem. Enheten svarar också för Kultursamverkan. 2019 deltog Svenska kyrkan som vanligt i bokmässan i Göteborg med ett omfattande program. Svenska kyrkans filmpris 2019 delades ut under Göteborg Film Festival.

Enheten för HR och lön

Under 2019 beslutades att samla all lönehantering på ett kontor, Uddevallakontoret och verkställigheten har pågått under 2019-2020.

Från sommaren 2019 ändrades enheten för Ekonomi och HR till två enheter, enheten för HR och lön samt enheten för ekonomi.

Enheten för HR och lön arbetar med att erbjuda församlingar och pastorat servicebyråttjänster inom

området. I enheten ryms lönehantering och kvalificerat HR arbete. Arbetet är grundat på professionalitet, lojalitet, förtroende, samverkan och goda relationer över tid.

Under 2019, ökade antalet församlingar för lönehantering till 47 st. Detta inklusive fem nya införenden, två i Göteborgs stift och två i Karlstad stift och ett i Strängnäs stift. Enheten säljer sammanlagt lönehantering till tio enheten i Karlstad stift, ett pastorat i Skara stift och ett pastorat i Strängnäs stift.

För HR-tjänster, ökade antalet församlingar/pastorat gällande enskilda ärenden, såsom chefsrekryteringar, lönekartläggningar och löneöversynsförhandlingar, rehabiliteringsärenden med mera.

Enheten administrerar HR och lön internt för stiftskansliet. Göteborgs stift tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal. Detta innebär att samtliga anställda omfattas av olika typer av försäkringar bland annat tjänstepensionsförsäkring, sjukförsäkring och arbetsskade- och olycksfallsförsäkring. Vid sidan av detta finns även ett omställningsavtal som träder in vid arbetsbrist och ett utvecklingsavtal som innebär rätt till fortbildning med mera. Stiftet har även upprättat olika typer av policys för till exempel jämställdhet.

Enheten för Ekonomi

Under 2019 delades den tidigare enheten ”Ekonomi och HR” till två: ”Ekonomi” samt ”HR och Lön”. På enheten för Ekonomi arbetar medarbetare med rollerna ekonomiassistent och ekonom. Enhetens uppdrag innefattar arbete inom Ekonomi volym, Ekonomi kvalificerad och Gravadministration och utförs för församlingar och pastorat inom Göteborgs stift, för stiftskansliet samt för Svenska Kyrkans Unga.

Arbetet för församlingar och pastorat sker i form av servicebyråttjänster som erbjuds i syfte att främja en god ekonomisk förvaltning och effektiv administration för församlingar och pastorat och därigenom bidra till att frigöra tid och resurser för församlingarnas grundläggande uppgift: att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Under 2019 har Ekonomienheten tagit emot två nya församlingar och vid utgången av 2019 utförde Ekonomienheten servicebyråttjänster för ett 30-tal församlingar och pastorat.

Ekonomi volym omfattar löpande hantering av kund- och leverantörsfakturor, kollektor samt övrig löpande bokföring. Ekonomi kvalificerad omfattar årsstyrt arbete med bland annat budget, bokslut och årsredovisning samt kontinuerligt controllerstöd i uppföljning, analys och planering.

Servicebyråttjänsterna är standardiserade tjänster

som stiftet arbetar med tillsammans med Svenska kyrkans nationella nivå för att skapa en samordnad och ändamålsenlig administration inom hela Svenska kyrkan. Servicebyråttjänsterna inom ekonomi bygger på GAS-konceptet; ett gemensamt arbetssätt, processer och IT-system som ska effektivisera resurserna som förbrukas på administration och förvaltning. Enheten arbetar också löpande med utveckling av egna rutiner som komplement till GAS-konceptet.

Målsättningen är att servicebyråttjänsterna ska uppfattas som värdefulla, tillförlitliga och av hög kvalitet. För att uppnå detta eftersträvas en nära och god dialog mellan församling/pastorat och stift samt stor tydlighet om innehållet i servicebyråttjänsterna och om gränsdragningen mellan vad som görs lokalt respektive på stiftet.

Stiftet vill också gärna bistå i att utveckla de lokala rutinerna inom ekonomiområdet för att tillsammans med församling/pastorat uppnå så välfungerande stödfunktioner i församlingarna som möjligt. Under 2019 har Ekonomienheten haft ett särskilt fokus på att utveckla stöd för det lokala ekonomiarbetet i form av särskilda checklistor för vad som behöver göras under olika delar av året samt rutiner och instruktioner för olika ekonomifrågor. Detta material finns publicerat på stiftets intranät och är därmed tillgängligt för alla församlingar och pastorat, oavsett om servicebyråttjänster anlitas eller inte.

Under 2019 har Ekonomienheten även startat ett Ekonominätverk som vänder sig till alla församlingar och pastorat som jobbar i GAS Ekonomi och nätverksträffar kommer fortsättningsvis att erbjudas en gång per termin. Ekonominätverket ger möjlighet för medarbetare i församlingar/pastorat att möta andra i liknande roller, utbyta erfarenheter och diskutera aktuella frågor kring ekonomi i Svenska kyrkan, GAS Ekonomi och servicebyråttjänster.

Enheten för Fastighet och kulturarv

Enheten svarar för stöd till församlingarna i fastighetsfrågor som upphandling av renoveringar, underhållsplaner, projektledning, miljö- och klimatfrågor samt kulturarvsfrågor.

Enheten har under året bland annat avslutat arbetet med det nationella fastighetsregistret av församlingarnas 1 900 byggnader. Enheten har under året startat utbildning/information avseende rutiner för framtagandet av lokalförsörjningsplaner. Utbildningar har genomförts under året avseende nytt sätt att ansöka om KAE-bidrag.

Stiftet har sedan 2018 en klimatstrategi och ett hållbarhetsråd med externa experter som ger råd i stiftets främjande av miljöfrågor till församlingarna.

Stiftets miljöpolicy ska vara vägledande för stiftets förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse och domkapitel samt för stiftsanställda:

Skapelsen och allt liv utgår ur Guds hand. Därför är livet beligt och värdefullt i sig. Människan skapades till Guds avbild, och som en del av skapelsen är det människans uppgift att bruka och förvalta den. Göteborgs stift vill vara en förebild vad gäller hållbar utveckling och ta ett aktivt ansvar och stödja och inspirera församlingar i vår gemensamma uppgift att förvalta Guds skapelse.

Kyrkomötet beslutade under hösten 2019 om en nationell färdplan för klimatet med anslag om 25 mnkr årligen under åren 2020-2022. Stiftskansliet har under senhösten påbörjat arbetet med hur stiftets andel av denna satsning bör användas.

Enheten för Prästlönetillgångar

Enheten svarar för prästlönetillgångarnas skogsförvaltning, avverkning, skogsvård, byggnadsunderhåll, vindkraftsfrågor, arrenden och nyttjanderätter, köp och försäljning av kyrklig jord. Enheten handhar också kapitalförvaltningen både för Göteborgs stifts prästlönetillgångar och Göteborgs stift. Enheten svarar också för stiftets medverkan i Stiftsvinden 1 ekonomisk förening.

Prästlönetillgångarna har under 2019 tillsammans med övriga prästlönetillgångar tagit fram en handlingsplan för klimatet som ett bidrag till Svenska kyrkans färdplan.

Enheten har fortsatt att aktivt arbeta med att utveckla Prästlönetillgångarnas fastighetsförvaltning. Under året har implementering skett av avverknings- och försäljningsformer avseende skogsbruket. Detta innebär att en större andel försålles genom leveransrotposter än tidigare år. Då efterfrågan och virkespriserna sjönk under andra halvan av 2019 gjordes bedömningen att avvakta med att lägga ut delar av årets budgeterade volymer till försäljning. Under året har inventering och avverkning av angripen och skadad skog på grund av barkborre varit prioriterad uppgift.

Under året har investeringar gjorts på arrendegården Glostorp för att säkerställa en väl fungerande enhet som följer de regler och förordningar som verksamheten lyder under.

Kyrkan har två vindkraftverk i Munkedals kommun. Det ena verket i vindparken ägs av Göte-

borgs stifts prästlönetillgångar med en andel om 99 procent och Göteborgs stift med andel om 1 procent. Det andra verket ägs av Stiftsvinden 1 ekonomisk förening. Som ett led i stiftets främjandeuppdrag har församlingar/pastorat erbjudits möjligheter att bli delägare i Stiftsvinden 1 för att få tillgång till miljövänlig och förnyelsebar vindkraftsenergi till goda ekonomiska villkor. Församlingar/pastorat har tecknat ca 59 procent och Prästlönetillgångarna har tecknat ca 41 procent av andelarna i Stiftsvinden 1. I framtiden kan församlingar/pastorat som önskar bli medlemmar eller utöka sin ägarandel köpa andelar från Göteborgs stifts prästlönetillgångar till då gällande marknadsvärde. Avtal finns med Dalakraft AB avseende elhandel.

Enheten för Närstående organisationer

Enheten var under 2019 genom stiftsanställda präster knuten till Sjömanskyrkan i Göteborg och till Åh stiftsgård. Bägge tjänsterna är från årsskiftet vakanta och har för 2020 ersatts med bidrag.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I detta avsnitt redovisas vissa insatser särskilt.

Verksamhetsöversyn

Stiftsstyrelsen tillsatte under 2018 en arbetsgrupp för verksamhetsöversyn med representanter från de sex största nomineringsgrupperna och med biskopen som sammankallande. Gruppen har uppdraget att föreslå minskade kostnader/ökade intäkter om 1 mnkr 2020, 4 mnkr 2021 och ytterligare 4 mnkr 2022 samt att utarbeta förslag till strategi för stiftet. Strategin planeras antas av stiftsfullmäktige 2020.

Organisationsförändring

Från 1 juli 2019 delades enheten för ekonomi och HR i två nya enheter: Enheten för Ekonomi samt Enheten för HR och lön. Kansliet hade därmed sju enheter utöver biskopsämbetet.

Ny stiftsdirektor och enhetschefer

Stiftsdirektor Per Starke gick under året vidare till nytt arbete på Kyrkokansliet i Uppsala efter sex år i Göteborgs stift. Jonas Ransgård tillträdde som ny direktor under augusti. Nya enheten för Ekonomi har Mia Frykberg som chef och nya enheten för HR och lön har Eva Höglund Persson som chef. Under året har också enheten för fastighet och kulturarv fått ny chef i Roddy Karlsson, medan Fredrik Tengberg tillträtt som ny chef för enheten för prästlönetillgångarna.

Stiftets uppdrag

Stiftet har under året balanserat sina uppdrag väl. Biskopsvisitationerna fortgår enligt plan. Antalet kursdeltagare under året inom den grundläggande uppgiften har uppgått till ca 4 000. Antalet enheter som anslutit sig till stiftets servicebyråverksamhet har nu nått hälften av stiftets enheter. Därutöver har vi flera enheter från andra stift som kunder.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Corona-virusets påverkan på stiftets verksamhet och ekonomi

Utbrottet av Covid-19 och dess påverkan på Göteborgs stifts verksamhet och ekonomi är just nu svår att överblicka. Krisberedskapen inom Svenska kyrkan är dock stor och i detta läge sker ett brett samarbete mellan nationell nivå, stift och församlingar/pastorat. Inställningen är att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer och att ställa om verksamheter snarare än att ställa in.

Den omedelbara ekonomiska påverkan kommer under 2020 innebära att finansiella placeringar sannolikt inte kommer att ge någon avkastning. Det finns 3,7 miljoner budgeterade till verksamhet som vi inte längre kan räkna med. Det kan också bli aktuellt med nerskrivningar vilket ytterligare påverkar 2020 års resultat negativt jämfört med budget.

På längre sikt kommer vikande tillväxt innebära lägre kyrkoavgift än vad som tidigare prognostiserats. Positivt för Göteborgs stift är att åtgärder redan är vidtagna i och med den genomförda verksamhetsöversynen och det finns därmed redan en hög medvetenhet i organisationen om behov av omställning och flera svåra beslut som kommer innebära en stabilare ekonomi är redan tagna.

Framtida utveckling

I den omvärldsanalys som arbetsgruppen för verksamhetsöversyn gjort finns flera faktorer som påverkar stiftets förutsättningar framöver. Enligt den senaste prognosen beräknas antalet kyrkotillhöriga i stiftet minska med 20 procent till år 2030. Detta påverkar de ekonomiska förutsättningarna för verksamheten. Svenska kyrkans nationella nivå har aviserat neddragningar under samma period med ca 250 mnkr eller ca en fjärdedel av driftsbudgeten. På nationell nivå pågår också en utredning om ett gemensamt löncenter i nationell nivåns regi för hela Svenska kyrkan. Umeå och Uddevalla är de två orter som nu övervägs och ett besked väntas under våren 2020.

Nu pågår omförhandling av avtalen om servicebyrå-tjänster för enheterna som tidigare ingick i Göteborgs kyrkliga samfällighet. Utfallet av dessa förhandlingar kan påverka såväl verksamhetsvolym som ekonomiska förutsättningar framöver.

Framtida utveckling kyrkoavgift (tkr)

Bokslut 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
79 189	78 000	78 000	78 800

Finansiella instrument

Göteborgs stift gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument. Stiftets riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i en av stiftsfullmäktige fastställd placeringspolicy. Gällande placeringspolicy för Göteborgs stift och Göteborgs stifts prästlönetillgångar innehåller kriterier för placeringsval, avkastningsmål, etiska regler samt övriga regler för portföljsammansättning. Placeringspolicyerna ska omprövas vartannat år eller oftare i de fall viktiga förutsättningar förändrats. Senaste placeringspolicy beslutades 2019-05-27.

Börsåret 2019 har till stor del präglats av fortsatt låga räntor. Det har i rådande lågräntemiljö varit svårt att generera avkastning från räntemarknaden. Aktiemarknaden har därför fortsatt att framstå som ett attraktivt alternativ. Aktiemarknaden har under 2019 återhämtat sig efter inbromsning som aktiemarknaden upplevde under slutet av 2018.

För Göteborgs stift har börsutvecklingen för värdepappersportföljen inneburit en avkastning om 3,8 mnkr (3,5) avseende handel med värdepapper. Den nordiska delen av portföljen har avkastat 33,9 procent (-6,6) och hela portföljen utvecklades med 20,5 procent (-2). Orealiserat resultat i förhållande till bokfört värde är 25,9 mnkr (9,5).

Per balansdagen var 69 procent (64) av värdepappersportföljen placerad i aktiefonder och 31 procent (36) i räntebärande placeringar. Inga alternativa placeringar eller strukturerade produkter fanns i portföljen per balansdagen.

Vid utgången av 2019 uppgick Göteborgs stifts långfristiga placeringar samt depåkonton till ett marknadsvärde av 118 382 tkr (100 494 tkr) och det bokförda värdet var 92 477 tkr (90 996 tkr). Inga kortfristiga placeringar innehades.

Uppgifter om anskaffnings- och marknadsvärden avseende aktier och övriga värdepapper finns i not 13.

Resultat och ställning

(Belopp i miljoner kronor – mnkr)

Av redovisningen framgår att 2019 års resultat lämnat ett överskott om cirka 8,7 mnkr. I budget beräknades ett resultat om -1,1 mnkr. Avvikelse mot budget är 9,8 mnkr. Avvikelse mot budget redovisas enligt nedanstående sammanställning.

Biskop, gem. kostnader och kansliledning	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse	Utfall 2018
Verksamhetsintäkter	0,6	0,4	-0,2	0,7
Verksamhetskostnader	-18,2	-17,8	0,4	-18,8
Personalkostnader	-3,5	-4,5	-1,0	-4,3
	-21,1	-21,9	-0,8	-22,4
Enheten för Församlingsutveckling				
Verksamhetsintäkter	2,5	8,6	6,1	7,7
Verksamhetskostnader	-9,1	-13,8	-4,7	-18,8
Personalkostnader	-16,3	-16,1	0,2	-18,8
	-22,9	-21,3	1,6	-29,9
Enheten för Församlingsstöd				
Verksamhetsintäkter	3,3	3,3	0,0	3,0
Verksamhetskostnader	-7,4	-7,2	0,2	-7,3
Personalkostnader	-12,4	-13,5	-1,1	-12,2
	-16,5	-17,4	-0,9	-16,5
Enheten för Ekonomi och HR				
Verksamhetsintäkter	16,1	18,3	2,2	19,4
Verksamhetskostnader	-2,2	-2,8	-0,6	-4,3
Personalkostnader	-25,1	-25,7	-0,6	-24,2
	-11,2	-10,2	1,0	-9,1
Enheten för Fastighet och kulturarv				
Verksamhetsintäkter	9,6	9,0	-0,6	8,9
Verksamhetskostnader	-2,0	-1,3	0,7	-1,4
Personalkostnader	-10,5	-9,5	1,0	-11,0
	-2,9	-1,8	1,1	-3,5
Enheten för Prästlönetillgångar				
Verksamhetsintäkter	8,3	7,8	-0,5	6,2
Verksamhetskostnader	-0,9	-0,8	0,1	-0,6
Personalkostnader	-7,4	-7,0	0,4	-5,6
	0,0	0,0	0,0	0,0
Enheten för Närstående organisationer				
Verksamhetsintäkter	0,0	0,4	0,4	0,0
Verksamhetskostnader	-0,1	0,0	0,1	-0,1
Personalkostnader	-3,2	-3,2	0,0	-3,3
	-3,3	-2,8	0,5	-3,4

	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse	Utfall 2018
Förtroendemannaorgan	-2,1	-2,5	-0,4	-2,0
Kontraktsprostar	-3,6	-3,7	-0,1	-3,6
Pastorsadjunkter	-3,9	-3,6	0,3	-4,3
Diakoner	-1,1	-0,9	0,2	-1,8
Jourhavande präst	-1,8	-1,5	0,3	-1,9
Projekt	-7,6	-6,3	1,3	-8,8
Pensioner	-2,7	1,2	3,9	-1,1
Förfogandemedel	-0,6	0,0	0,6	0,0
Kyrkoavgift	78,7	79,2	0,5	78,4
Stiftsbidrag	35,6	35,9	0,3	37,1
Finansiella intäkter	3,7	4,0	0,3	3,4
	94,6	101,8	7,2	95,4
Övrigt	-17,8	-17,7	0,1	-19,0
Totalt	-1,1	8,7	9,8	-8,4
Servicebyråverksamhet (ingår i redov. ovan)				
Verksamhetsintäkter	25,0	26,9	1,9	28,0
Verksamhetskostnader	-3,2	-3,4	-0,2	-4,3
Personalkostnader	-26,6	-27,1	-0,5	-25,1
Projekt (införande uppbyggnad m.m.)	-4,6	-4,0	0,6	-5,6
	-9,4	-7,6	1,8	-7,0

Kostnader för viss bidragsgivning

Strukturbidrag som är beslutade men som ännu inte rekviderats av respektive pastorat redovisas i resultaträkningen som kostnad och i balansräkningen som en kortfristig skuld. Detta belopp uppgår till 2 208 tkr och kommer att rekvideras av pastoraten under 2020.

Kyrkobyggnads- och Kyrkounderhållsbidrag som är beslutade men som ännu inte rekviderats av respektive pastorat redovisas i resultaträkningen som kostnad och i balansräkningen som en kortfristig skuld. Kyrkobyggnadsbidrag, 471 tkr, och Kyrkounderhållsbidrag, 7 979 tkr, Dessa medel kommer att rekvideras av församlingar och pastorat under 2020.

Målsatt kapital

Stiftets eget kapital per 2019-12-31 uppgår till 95 023 tkr. Stiftets mål för det egna kapitalets storlek uppgår till 70 000 tkr. Eget kapital överstiger fastställt målsatt kapital med 25 023 tkr. Omprövning av målsatt kapital brukar ske vart fjärde år. Nästa omprövning är planerad till år 2020.

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar sex stiftelser med ett utgående eget kapital om 10 154 tkr (10 197 tkr). Tillgångarnas marknadsvärde uppgår till 16 030 tkr (14 198 tkr).

Miljöinformation

Stiftet producerar tillsammans med Prästlönetillgångarna förnybar el genom ett eget vindkraftverk. Stiftet bedriver i övrigt ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalkens bestämmelser.

Flerårsöversikt (belopp i tkr)

Allmänna förutsättningar	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt invånarantal den 31 december (i tusental)	1 441	1 424	1 404	1 391	1 370
Tillhöriga per den 31 december (i tusental)	781	791	808	825	839
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna %)	54,2	55,6	57,5	59,3	61,2
Kyrkoavgift (%)	0,040	0,040	0,035	0,030	0,030
Medelantalet anställda*	130	133	105	87	70
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	174 620	169 601	159 440	131 772	119 927
Verksamhetens kostnader	-169 886	-181 428	-177 749	-134 183	-113 845
Verksamhetens resultat	4 733	-11 827	-18 309	-2 411	6 082
Resultat från finansiella investeringar	4 010	3 441	2 379	4 112	5 620
Årets resultat	8 743	-8 386	-15 930	1 701	11 702
Kyrkoavgift (tkr)	79 189	78 480	65 856	53 904	54 256
-varav slutavräkning (tkr)	3 269	3 783	2 410	1 422	2 285
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	54,5	57,3	47,5	48,5	46,8
Av- och nedskrivning/verksamhetens intäkter (%)	0,6	0,3	0,3	0,3	0,4
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Eget kapital (tkr)	95 023	86 280	94 666	110 595	108 894
Soliditet (%)	63,4	57,8	63,6	79,1	79,5
Värdesäkring av eget kapital (%)	10,1	-8,9	-14,4	1,6	12,0
Likviditet (%)	203	172	259	270	288

Nyckeltalen definieras i Redovisnings- och värderingsprinciper.

* I medeltalet anställda har ej medtagits pastorsadjunkter.

Nyckeltalsdefinitioner

Kyrkoavgift (%): Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Varav slutavräkning: För förklaring se not 1, redovisningsprinciper.

Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%): Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%): Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Soliditet (%): Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring eget kapital (%): Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Likviditet (%): Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Resultaträkning

(belopp i tkr)

	Not	2019	2018
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		79 189	78 480
Erhållen inomkyrklig ekonomisk utjämning	2	49 451	48 129
Erhållna gåvor	3	0	3
Erhållna bidrag	4	2 773	2 619
Nettoomsättning	5	43 207	40 370
Summa verksamhetens intäkter		174 620	169 601
Verksamhetens kostnader			
Lämnad inomkyrklig ekonomisk utjämning	2	-15 095	-14 405
Övriga externa kostnader	6, 7, 8	-58 415	-69 228
Personalkostnader	9	-95 250	-97 202
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-1 127	-593
Summa verksamhetens kostnader		-169 887	-181 428
Verksamhetens resultat		4 733	-11 827
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	10	3 772	3 520
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		368	27
Räntekostnader och liknande resultatposter		-130	-106
Resultat efter finansiella poster		8 743	-8 386
Årets resultat		8 743	-8 386

Balansräkning

(belopp i tkr)

	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	11	0	0
Inventarier, verktyg och installationer	12	6 657	7 183
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	13	71 691	66 950
Långfristiga fordringar	14	2 450	2 750
Summa anläggningstillgångar		80 798	76 883
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 366	10 482
Övriga fordringar		303	257
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	18 318	8 978
Summa kortfristiga fordringar		19 987	19 717
Kassa och bank	16	49 182	52 755
Summa omsättningstillgångar		69 169	72 472
SUMMA TILLGÅNGAR		149 967	149 355

Balansräkning

(belopp i tkr)

	Not	2019-12-31	2018-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat resultat		86 280	94 666
Årets resultat		8 743	-8 386
Summa eget kapital		95 023	86 280
Avsättningar	17	20 805	20 883
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		6 499	9 912
Skatteskuld		458	170
Övriga skulder	18, 19	19 805	20 359
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	7 377	11 751
Summa kortfristiga skulder	21 22	34 139	42 192
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		149 967	149 355

Förändringar i Eget kapital

(belopp i tkr)

	2019-12-31	2018-12-31
Eget kapital		
Balanserat resultat	86 280	94 666
Årets resultat	8 743	-8 386
Summa eget kapital	95 023	86 280

Kassaflödesanalys

(belopp i tkr)

	2019	2018
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	4 733	-11 827
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	1 127	593
Ökning(+)/minskning(-) av avsättningar	-77	-1 523
Erhållen ränta	646	86
Erhållen utdelning	1 584	1 454
Erlagd ränta	-130	-106
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	7 883	-11 323
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Minskning(+)/ökning(-) av kortfristiga fordringar	-269	1 834
Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga skulder	-8 054	10 468
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-440	979
Investeringsverksamheten		
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar	-601	-6 595
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-20 086	-14 445
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	17 254	12 090
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-3 433	-8 950
Finansieringsverksamheten		
Långfristig utlåning	300	250
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	300	250
ÅRETS KASSAFLÖDE	-3 573	-7 721
Likvida medel vid årets början	52 755	60 476
Likvida medel vid årets slut	49 182	52 755
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa och bank	49 182	52 755
	49 182	52 755

Tilläggsupplysningar/Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftets årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inte annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningsystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningsystemet tilldelas stiftens årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag) samt kyrkounderhållsbidrag, KUB. Stiftsbidrag och kyrkounderhållsbidrag erhålls via utbetalning från nationella nivån.

Stiftsbidrag intäktsförs det år de avser. KUB skuldförs när det betalas ut från nationell nivå och

intäktsförs när det används, dvs. betalas ut. Den del av KUB som stiftet själv använder intäktsförs direkt.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för K3, se nedan.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar reducerar anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkter av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningsystem som beskrivs under Erhållen inomkyrklig utjämning ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som eventualförpliktelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och lease-givare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, social avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap.

inkomstskattelagen (1999:1229). I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiften är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtid skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 procent av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning

förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

- Byggnad: 20 år (5 procent/år)
- Datautrustning över 50 procent av PBB: 3-5 år (33,3-20 procent/år)
- Övriga inventarier 5-10 år (20-10 procent/år)
- Vindkraftverk 20 år (5 procent/år)

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3 kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37 där det finns en grund- och en förenklingregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav – portföljvärdering
Stiftet har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten andra långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt

kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Eventualförpliktelse

En eventualförpliktelse är:

- en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtids händelser som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffat eller uteblir eller
- en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning på sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

	2019	2018
Not 2. Erhållen och lämnad inomkyrklig utjämning		
<i>Erhållen inomkyrklig utjämning</i>		
Kyrkounderhållsbidrag	7 040	2 953
Stiftsbidrag	35 920	37 140
Övriga inomkyrkliga bidrag	6 491	8 036
	49 451	48 129
<i>Lämnad inomkyrklig utjämning</i>		
Kyrkounderhållsbidrag	4 845	2 952
Bidrag till sjukhuskyrka	6 365	6 453
Bidrag till fängelsekyrka m.m.	2 495	2 444
Övrig lämnad inomkyrklig utjämning	1 390	2 556
	15 095	14 405

Inom Svenska kyrkan finns ett ekonomiskt utjämningsystem där medel omfördelas med syfte att bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

Not 3. Erhållna gåvor

Gåva till stiftets verksamhet	0	3
	0	3

Not 4. Erhållna bidrag

Arbetsmarknadsbidrag	205	227
Kyrkoantikvarisk ersättning till egen verksamhet	2 150	2 246
Övriga bidrag	418	146
	2 773	2 619

Not 5. Nettoomsättning

Fakturerade kostnader/övriga intäkter prästlönetillgångar	8 725	6 882
Fakturerade kostnader/övriga intäkter servicebyrå	18 281	18 873
Fakturerade kostnader/övriga intäkter	62	17
Fakturerade kostnader/övriga intäkter ej moms servicebyrå	8 600	9 145
Fakturerade kostnader/övriga intäkter ej moms	3 306	2 004
Kursintäkter	4 233	3 449
	43 207	40 370

Not 6. Övriga externa kostnader

Lokalhyror	13 101	11 201
Främmande tjänster	8 522	12 353
IT-kostnader	3 263	3 828
Administrationskostnader	4 651	4 972
Speciella tjänster	6 522	11 214
Konsulter (kyrkoantikvarisk verksamhet)	761	713
Övriga resekostnader, kost och logi	1 985	2 247
Kurskostnad, utbildning extern	1 273	1 716
Revision	188	152
Mervärdesskatt vid uttagsbeskattning	877	892
Främjandeanslag	17 272	19 940
	58 415	69 228

Not 7. Operationella leasingavtal

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas

avseende icke uppsägbara leasingavtal	2019	2018
Förfaller till betalning inom ett år	11 478	11 104
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	42 107	41 634
Förfaller till betalning senare än 5 år	51 453	60 759
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	11 766	10 249

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda lokaler. Avtalet om hyra för lokalerna för stiftskansli löper t.o.m. 2029-12-31. Storleken av de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp.

Framtida minimileaseavgifter som kommer att

erhållas avseende icke uppsägbara leasingavtal

Förfaller till betalning inom ett år	0	0
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	0	0
Förfaller till betalning senare än 5 år	0	0
Under perioden erhållna leasingavgifter	0	0

Stiftet ska tillhandahålla tjänstebostad till biskopen. Hyresförhållandet är reglerat enligt kyrkoordningen och kollektivavtal som innebär att när biskopen lämnar sin tjänst ska bostaden frånträdas.

Not 8. Arvoden och kostnadsersättningar till revisorer

Kvalificerade revisorer

E & Y/PWC	117	102
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	53	42
Skatterådgivning	0	0
Övriga tjänster	9	20

Övriga valda revisorer

Revisionsuppdrag	44	45
------------------	----	----

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 9. Personal

Medeltalet anställda

Kvinnor	88	83
Män	42	50
Totalt	130	133

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp, 22 400 kr (22 150 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11. I medeltalet anställda har ej medtagits pastorsadjunkter, praktikanter samt timavlönad personal.

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen på balansdagen

Kvinnor	7	7
Män	7	7
Totalt	14	14

Könsförd. bland ledande befattningshavare på balansdagen

Kvinnor	5	3
Män	4	4
Totalt	9	7

Löner, arvoden och andra ersättningar

Ledamöter i stiftsstyrelse samt biskop	1 750	1 370
Anställda	65 059	67 537
Arvoden till förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse m.fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.		
	66 809	68 907

Ersättning till stiftsstyrelsens ordförande

Till ordföranden i stiftsstyrelsen tillika stiftets biskop, har löner, arvoden och andra ersättningar utgått med	1 033	1 112
--	-------	-------

Pensionskostnader och andra sociala avgifter

Pensionskostnader, anställda	6 832	5 935
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	21 572	22 383
	28 404	28 318

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 10. Resultat från finansiella investeringar

Resultat från finansiella anläggningstillgångar

Räntor	278	59
Utdelning	1 584	1 454
Realisationsresultat vid försäljning	1 910	2 007
	3 772	3 520

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

Räntor	368	27
	368	27

Räntekostnader	-130	-106
	-130	-106

Not 11. Byggnader och mark

Taxeringsvärden

Mark	0	0
Byggnad, Vindkraftverk	170	170
	170	170

Stiftet äger 1 procent av vindkraftverk Svarteborgsskogen 1:1 som har ett taxeringsvärde om 170 tkr.

Not 12. Inventarier, verktyg och installationer

	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	8 904	2 309
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Inköp under året	601	6 595
Netto anskaffningsvärden	9 505	8 904
Ingående avskrivningar	-1 721	-1 127
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-1 127	-594
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 848	-1 721
Utgående redovisat värde	6 657	7 183

Not 13. Värdepappersinnehav

Långfristiga värdepappersinnehav

Noterade aktiefonder,	redovisat värde	54 376	53 881
- " -	marknadsvärde	80 399	63 227
Noterade räntefonder,	redovisat värde	0	0
- " -	marknadsvärde	0	0
Noterade räntebärande värdepapper,	redovisat värde	15 395	11 148
- " -	marknadsvärde	15 277	11 300
Summa långfristiga värdepappersinnehav		69 771	65 029
Summa marknadsvärde på bokslutsdagen		95 676	74 527
Onoterade långfristiga placeringar,	redovisat värde	120	120
- " -	marknadsvärde		
Övriga långfristiga värdepapper,	redovisat värde	1 800	1 800
- " -	marknadsvärde		
Summa redovisat värde		71 691	66 949

Ideella placeringar

Stiftet har ideella placeringar med ett bokfört värde på 500 tkr i Nordic Microcap och 1 300,5 tkr i Oikokredit. Med detta förstås att stiftet avstår avkastning till förmån för internationell diakoni och mission. Placeringen klassificeras i sin helhet som ett långfristigt innehav. Avkastningen på de ideella placeringarna var 13 tkr för räkenskapsåret (26 tkr).

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav

Ingående anskaffningsvärde	66 949	62 587
Investeringar	20 086	14 445
Försäljningar/avyttringar	-15 344	-10 083
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	71 691	66 949
Utgående redovisat värde	71 691	66 949

Not 14. Långfristiga fordringar

Ingående anskaffningsvärde	2 750	3 000
Amorteringar, avgående fordringar	-300	-250
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 450	2 750
Utgående redovisat värde	2 450	2 750

Utlämnade ränte- och amorteringsfria lån som ej finns upptagna bland långfristiga fordringar.

Stiftelsen Åh Stiftsgård, Lånereverser:

2011-12-31-2021-12-31	2 500
2012-12-31-2022-12-31	6 000
2013-12-31-2023-12-31	12 300
2015-12-31-2025-12-31	2 000
2016-12-31-2026-12-31	4 000

Summa lånereverser Åh Stiftsgård 26 800

(samtliga reverser ränte- och amorteringsfria)

Västsvenska stiftelsen för kyrklig folkhögskola (Helsjön), Lånereverser:

2011-12-31-2021-12-31	2 000
2013-12-31-2023-12-31	2 850
2014-12-31-2024-12-31	2 750
2015-12-31-2025-12-31	7 000

Summa lånereverser Helsjön folkhögskola 14 600

(samtliga reverser ränte- och amorteringsfria).

Som ett led i sin främjandeuppgift har stiftet, genom beslut i stiftsfullmäktige, medverkat till finansiering av byggnadsinvesteringar på Åh stiftsgård och Helsjön genom ränte- och amorteringsfria lån under perioden 1991-2002. Avsikten med de ränte- och amorteringsfria lånen är inte att de skall återbetalas vid löptidens slut, utan avsikten är att reverserna förlängs om verksamheten fortgår. Däremot finns en klausul i samtliga reverser att de förfaller till betalning om verksamheten skulle upphöra eller om egendomen avyttras.

Not 15. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda hyror	2 921	2 798
Stewart Investors Global EM Sust.	1 991	0
Ränta kyrkkontot	410	46
Fakturering	9 567	0
Kyrkoantikvarisk ersättning	1 293	1 985
Övriga poster	2 136	4 149
	18 318	8 978

Not 16. Kassa och bank

Förskottskassa	0	10
Plusgirot	0	359
Swedbank	28 396	28 339
Depåkonto Swedbank	20 786	23 889
Depåkonto övriga	0	158
	49 182	52 755

Av behållningen på kassa och bank utgör 49 178 tkr (52 228 tkr) på det s.k. Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 17. Avsättningar

Förmånsbestämd tjänstepension

Avsättning vid årets början	4 270	5 793
Nya avsättningar	1 525	2 153
Justeringar	839	-586
lansspråktaget belopp	-2 442	-3 090

Biskopsbostad

Biskopsbostad	16 613	16 613
---------------	--------	--------

Summa avsättningar

20 805	20 883
---------------	---------------

Enligt svenska kyrkans pensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 40,2 tkr (2019) under vissa förutsättningar rätt till för-
månsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Ytterligare avsättningar har gjorts för pensionskost-
nader som enligt beräkningar tillkommit utöver av pensionskassan fakturerade kostnader. Även särskild löneskatt ingår i beloppet.

Fastigheten Bö 5:10 (biskopshuset), Stötgatan 3, Göteborg, har under år 2017 försålts och erhållen nettolikvid har upptagits som en intäkt.
Fastigheten var en villkorad gåva från Trossamfundet Svenska kyrkan till Göteborgs stift år 2000. Kyrkostyrelsen har gett sitt medgivande till
försäljningen. Avsikten är att införskaffa ny biskopsbostad, men kyrkostyrelsen har inte gett definitivt besked om köpeskillingen får användas till en
ny biskopsbostad. Av denna anledning har ett belopp motsvarande nettolikviden upptagits som en avsättning.

Not 18. Övriga kortfristiga skulder

Redovisningskonto för moms	1 256	2 240
Personalens källskatt	1 593	1 635
Avräkning lagstadgade soc. avg.	1 688	1 707
Avgift till FORA	0	1
Pensionspremie	4 384	4 918
Löneavdrag	1	2
Kollekt, Dikon	7	1
HIV-AIDS östra stiftet	5	5
Kollektfond Referensgruppen Fred och flykting	191	153
Strukturbidrag	2 208	1 600
Kyrkobyggnadsbidrag	471	1 906
Kyrkounderhållsbidrag	7 978	5 968
Tillfälligt församlingsbidrag	23	223
19 805	20 359	

Not 19. Vidareförmedlade bidrag

Ingående skuld	9 856	9 390
Under året mottagna bidrag	13 681	13 293
Under året förmedlade bidrag	-12 654	-12 827
Utgående skuld	10 883	9 856

Not 20. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna semesterlöner	4 804	5 083
Upplupna sociala avgifter	1 504	1 585
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 068	5 084
7 376	11 752	

Not 21. Eventualförpliktelse

Göteborgs stift lämnar årligen bidrag och anslag till organisationer. Storleken på förväntade lämnade bidrag och anslag fastställs i allt väsentligt i budget som beslutas av stiftsfullmäktige året innan bidragsåret. Bidrag och anslag är av den karaktär att de ej skall skuldföras i samband med beslutet. I 2020 års beslutade budget uppgår anslag och bidrag till 17 922 tkr (17 288 tkr).

Not 22. Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Corona-virusets påverkan på stiftets verksamhet och ekonomi

Utbrottet av Covid-19 och dess påverkan på Göteborgs stifts verksamhet och ekonomi är just nu svår att överblicka. Krisberedskapen inom Svenska kyrkan är dock stor och i detta läge sker ett brett samarbete mellan nationell nivå, stift och församlingar/pastorat. Inställningen är att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer och att ställa om verksamheter snarare än att ställa in. Den omedelbara ekonomiska påverkan kommer under 2020 innebära att finansiella placeringar sannolikt inte kommer att ge någon avkastning. Det finns 3,7 miljoner budgeterade till verksamhet som vi inte längre kan räkna med. Det kan också bli aktuellt med nerskrivningar vilket ytterligare påverkar 2020 års resultat negativt jämfört med budget. På längre sikt kommer vikande tillväxt innebära lägre kyrkoavgift än vad som tidigare prognostiserats. Positivt för Göteborgs stift är att åtgärder redan är vidtagna i och med den genomförda verksamhetsöversynen och det finns därmed redan en hög medvetenhet i organisationen om behov av omställning och flera svåra beslut som kommer innebära en stabilare ekonomi är redan tagna.

Årsredovisningens undertecknande

Göteborg 2020-04-29

Susanne Rappmann
ordförande

Ing-Marie Gustavsson
1:e vice ordförande

Mats Rimborg
2:e vice ordförande

Patrik Linde

Kicki Mattsson

Ann-Christine Rosengren

Camilla Widepalm Heurén

Gunilla Franzén

Anders Helgeson

Hanna Broberg

Anna B Hautau

Tord Nordblom

Bengt Kjellgren

Jonas Noréus

Christoffer Wallin

Vår revisionsberättelse har avgivits 2020-

Göran Göransson
Ordförande

Olle Björnström
vice ordförande

Anders Nilsson
auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Göteborgs stift, org.nr 252010-0088

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Göteborgs stift för år 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Göteborgs stifts finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Göteborgs stift.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De icke-auktoriserade revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till Göteborgs stift enligt god revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övrig upplysning

Revisionen av årsredovisningen för räkenskapsåret 2018 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad 6 maj 2019 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av Göteborgs stifts förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om Trossamfundet Svenska kyrkan avser att likvidera Göteborgs stift, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av Göteborgs stifts interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om Göteborgs stifts förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att Göteborgs stift inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De icke-auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av Göteborgs stifts resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Göteborgs stift för år 2019.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Göteborgs stift enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för Göteborgs stifts organisation och förvaltningen av Göteborgs stifts angelägenheter enligt kyrkkoordineringen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma Göteborgs stifts ekonomiska situation och att tillse att Göteborgs stifts organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och Göteborgs stifts ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot Göteborgs stift.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot Göteborgs stift.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för Göteborgs stifts situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Göteborg 2020-

Anders Nilsson
Auktoriserad revisor

Göran Göransson

Olle Björnström

Årsredovisning 2019

Prästlönetillgångarna

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Göteborgs stifts prästlönetillgångar org.nr 857201 -3764

INFORMATION OM VERKSAMHETEN

HISTORIK

Kyrkan har mycket gamla anor som markägare och redan under medeltiden på 1100- och 1200-talen tillkom de första egendomarna. När Sverige blev kristet bildades församlingar med kyrka och präst. En del av prästens lön skulle bestå i avkastning från mark – jord och skog. I huvudsak var det bönderna som sköt till dessa marker. Bönderna skulle också ta prästen med sig och fara till biskopen och be om lov att få bygga en kyrka. På den mark bönderna tillskjutit skulle det även byggas ett antal laga hus som skulle lämnas till prästen.

Prästlönetillgångarna utgörs av prästlönefond och prästlönefastigheter och de har under århundraden ansetts vara självägande stiftsliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen mellan kyrka och stat år 2000 har det också klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas som självständiga rättssubjekt. I lag har det klarlagts att prästlönetillgångar ska förvaltas av Svenska kyrkan och med uppgift att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse.

ORGANISATION

Prästlönetillgångarna, som består av prästlönefastigheter och prästlönefond, förvaltas enligt 46 kap Kyrkoordningen av stiftens. Prästlönetillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna ska förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar och naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen ska beaktas i skälig omfattning.

Från och med den 1 januari 2010 har Stiftsstyrelsen

förvaltningsansvaret för prästlönetillgångarna enligt beslut i Stiftsfullmäktige. Stiftsstyrelsen har delegerat de flesta förvaltningsuppgifter till ett egendomsutskott. Enheten för prästlönetillgångarna svarar för verkställigheten av utskottets beslut, främst förvaltningsarbetet beträffande jord- och skogsbruk, köp och försäljning av prästlönefastigheter samt kapitalförvaltning.

ANDELSTAL

När den gemensamma förvaltningen av stiftets prästlönetillgångar bildades den 1 januari 1995 gjordes en beräkning av hur stort värde de olika församlingarna och kyrkliga samfälligheterna tillförde de sammantagna prästlönetillgångarna. Det skapades en total andelstalsserie som fördelningsgrund för hur kommande utdelningar skulle fördelas. Denna andelstalsserie ligger fast och gäller således framöver. Relationsändringen mellan Svenska kyrkan och staten påverkade inte andelstalsberäkningen. Andelstalen påverkas heller inte av de strukturförändringar som sker genom köp och försäljning av prästlönefastigheterna.

Den 1 januari 2010 övergick dåvarande Åsundens församling och Rommele kyrkliga samfällighet, numera Rommele respektive Ulricehamns pastorat, till Skara stift. Den 1 januari 2018 övergick även Kinnarumma pastorat till Skara stift. Kyrkostyrelsen har beslutat att de prästlönetillgångar som är kopplade till dessa pastorat ska förvaltas av Göteborgs stift även fortsättningsvis och att de överförda pastoraten därmed har kvar sina andelstal hos Göteborgs stift.

AREALUPPGIFTER (Ha)

	Totalt innehav 2018-12-31	Försäljningar 2019	Förvärv 2019	Totalt innehav 2019-12-31
Produktiv skogsmark	25 609	0	51	25 660
Jordbruksmark	2 170	-12	41	2 199
Impediment	2 674	0	0	2 674
Övrig mark	1 053	-1	5	1 057
Summa	31 506	-13	97	31 590

KÖP OCH FÖRSÄLJNING AV FASTIGHETER

Arbetet med strukturella förändringar av fastighetsinnehavet har fortsatt under 2019. Under året har fast egendom försålts för 3,1 mnkr (1,4). Av detta har realiserats vinster med 4,9 mnkr (2,6). Från och med 2010 redovisas även försäljning av grus och intrångsersättningar som realisationsresultat. Försäljning av grus har under året inbringat 2,5 mnkr (1,8) och ersättning för intrång 0,2 mnkr (0,5). I nedanstående tabeller specificeras all fast egendom större än fem ha som sålts respektive köpts under året.

Förvärvad fast egendom

År	Fastighet	Skog ha	Jord ha	Övr. ha	Summa ha	Köpeskilling tkr
2015		36	48	16	100	50 850
2016		0	0	0	0	0
2017		311	10	147	468	25 146
2018		187	128	21	336	33 300
	Summa 2015-2018	534	186	184	904	109 296
2019	Dals-Ed Onsön 3:7	26	4	4	34	4 250
2019	Falkenberg Väby 4:14	11	37	1	49	6 700
2019	Mark Hyssna 4:8	14	0	0	14	1 800
2019	Förvärv under 5 ha	0	0	0	0	638
	Summa 2019	51	41	5	97	13 388
	Summa 2015-2019	585	227	189	1 001	122 684

Försåld fast egendom

År	Fastighet	Skog ha	Jord ha	Övr. ha	Summa ha	Köpeskilling tkr
2015		340	30	101	471	62 163
2016		88	4	6	98	9 148
2017		1 051	14	489	1 554	96 878
2018		1	2	2	5	1 440
	Summa 2015-2018	1 480	50	598	2 128	169 629
2019	Svenljunga Håcksvik 2:7	0	12	0	12	1 400
2019	Försäljningar under 5 ha	0	0	1	1	1 742
	Summa 2019	0	12	1	13	3 142
	Summa 2015-2019	1 480	62	599	2 141	172 771

JORDBRUK OCH ÖVRIGA NYTTJANDERÄTTER

Förvaltningen omfattar ett antal gårdsarrenden samt ett hundratal sidoarrenden. Göteborgs stifts prästlönetillgångar äger också en hyresfastighet i centrala Göteborg. Fastigheten består av såväl bostäder som lokaler. Fastigheten kommer att byggas om och byggas till. Göteborgs Stads planarbete har startat under 2019. Jordbruk och övriga nyttjanderätter inklusive hyreshus benämns ”Jord” i efterföljande flerårsöversikt och noter.

SKOGSBRUK

2019 års avverkning har uppgått till 100 000 m³fub (110 000) (fast kubikmeter under bark) försåld rundvirke. Av dessa har 60 000 m³fub (65 000) varit leveransvirke och 40 000 (45 000) avverkningsuppdrag/leveransrotköp. Årets försålda ved uppgick till cirka 55 mnkr (54). Ungskogsröjning har utförts på cirka 450 ha (450) och gallring på cirka 500 ha (600). Skogsvårdsavsättning har gjorts med 3,8 mnkr (2,9) vilket avser framtida markberedning, plantering och dikning. Nedlagda kostnader för vägunderhåll har under året varit 2 mnkr. Vägbyggnation har gjorts på fyra fastigheter, en sträcka på cirka två kilometer till en kostnad av 400 000 kr.

Virkesmarknaden med goda prisnivåer under årets första del övergick till sjunkande virkespriser och efterfrågan under hösten 2019. Fokus under året har varit att inventera och avverka barkborreskadad skog. Osäkerheten kring hur omfattande barkborreskadorna skulle bli, i framförallt södra Sverige, har påverkat efterfrågan och prisbilderna på skogsråvaran. Årets rörelseresultat är 5,4 mnkr över budget. Då virkespriserna steg till en mycket hög nivå under första halvåret 2019 på såväl sågtimmer som massaved medförde det att ersättningen för försåld virkesvolym översteg den budgeterade intäkten. I kombination med stigande virkespriser avverkades ett antal avverkningsuppdrag (AU) innan årsskiftet vilket påverkade resultatet positivt. Skogsbruk benämns ”Skog” i efterföljande flerårsöversikt och noter.

KRAFT

Torps vattenkraftstation har producerat el under stora delar av året. Några elcertifikat tilldelas inte längre. Verksamhet bedrivs i två vindkraftverk i Munkedals kommun. Det ena ägs av Göteborgs stifts prästlönetillgångar med en andel om 99 procent och Göteborgs stift med en andel om en procent. Det andra verket ägs av Stiftsvinden i Göteborg ekonomisk förening. Prästlönetillgångarnas ägarandel i Stiftsvinden i är cirka 40 procent. Prisnivån på försålda elcertifikat har varit lägre än budgeterat och vindkraftverken har dessutom producerat något under budget.

PRÄSTLÖNEFOND

Börsåret 2019 har till stor del präglats av fortsatt låga räntor. Det har i rådande lågräntemiljö varit svårt att generera avkastning från räntemarknaden. Aktiemarknaden har därför fortsatt att framstå som ett attraktivt alternativ. Aktiemarknaden har under 2019 återhämtat sig efter den inbromsning som aktiemarknaden upplevde under slutet av 2018. För prästlönetillgångarna har börsutvecklingen för värdepappersportföljen inneburit en realiserad avkastning

om 6,4 mnkr (6,6) avseende handel med värdepapper. Den nordiska delen av portföljen har avkastat 34 procent (-6,4) och hela portföljen utvecklades med 20 procent (-1,9).

Orealiserat resultat för portföljen totalt uppgår till 54 mnkr (18,3) i förhållande till bokförda värden. Per balansdagen var 69 procent (64) av värdepappersportföljen placerad i aktiefonder och 31 procent (36) i räntebärande och alternativa placeringar. Ingen handel sker längre med strukturerade produkter. Inflationen mätt i konsumentprisindex har under året varit 1,75 procent och värdesäkring av prästlönefondskapitalet har därför skett med 4,8 mnkr. Prästlönefond benämns ”Fond” i efterföljande flerårsöversikt och noter. Uppgifter om anskaffnings- och marknadsvärden avseende prästlönefondens aktier och övriga värdepapper framgår av not 14.

SKOGSCERTIFIERING OCH MILJÖ

Det finns en övergripande miljöpolicy för Göteborgs stift. Göteborgs stift har fastställt en naturvårdspolitik för skogsbruk och hela skogsinnehavet är ”dubbelcertifierat”. Göteborgs stift har sedan 2001 sitt skogsbruk certifierat enligt PEFC™ och sedan hösten 2009 även enligt FSC®. Stiftet är medlem i Södras gruppcertifiering med licensnummer FSC-Co14930, PEFC/05-22-11. Extern revision genomförs årligen genom DNV GL samt att en intern revision av genomförda trakter genomförs. Enligt certifieringsreglerna ska markägaren avsätta minst 5 procent av den produktiva skogsmarksarealen för naturvårdsändamål. Idag uppgår den frivilliga avsättningen till naturvårdsändamål till 8 procent av den produktiva skogsmarken.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Förvaltningen av Göteborgs stifts prästlönetillgångar har 2019 givit ett resultat av 41 mnkr inklusive realisationsvinster avseende försålda fastigheter om 5 mnkr. Realisationsvinsten vid försäljning av fast egendom får inte delas ut utan ska läggas till prästlönefondens kapital. Återföring av periodiseringsfond har gjorts med 3,2 mnkr och en ny avsättning har gjorts med 4 mnkr. Årets skattekostnad har därmed blivit 2,7 mnkr. Värdesäkring av prästlönefondens kapital enligt kyrkoordningens 46:e Kapitel 11§ har skett med 4,8 mnkr motsvarande KPI-utvecklingen under året.

Årets förändring av utdelningsbart resultat uppgår till 31 mnkr. Totalt finns ett ackumulerat utdelningsbart resultat om 80 mnkr.

För närvarande är skattesatsen för juridiska personer 21,4 procent. En framtida upplösning av nuvarande obeskattade reserver om 30,3 mnkr innebär en skattekostnad på 6,5 mnkr och en ökning av det utdelningsbara resultatet med 23,8 mnkr.

ÅRETS RESULTAT I RELATION TILL BUDGETERAT RESULTAT

(belopp i tkr)

	Utfall	Budget
	2019	2019
Skog	30 048	24 681
Jord	2 388	2 900
Fond	5 796	6 000
Kraft	901	1 074
Realisationsresultat fastigheter	4 916	E/T
Rörelseresultat	44 049	34 655
Finansiella intäkter och kostnader	342	350
Avskrivningar utöver plan	0	0
Återföring periodiseringsfond	3 200	5 200
Avsättning periodiseringsfond	-4 000	0
Skattekostnad	-2 697	-4 040
Årets resultat	40 894	36 165
Beräkning av utdelningsbart resultat		
Avgår realisationsresultat fastigheter	-4 916	E/T
Värdesäkring	-4 825	-6 700
Utdelningsbart resultat	31 153	29 465
Totalt obeskattade reserver		
Avsatt till periodiseringsfond	17 200	E/T
Avskrivningar utöver plan	13 100	E/T
Uppskjuten skatt (21,4 %)	-6 484	E/T
Eget kapitalandel (78,6 %)	23 816	

FLERÅRSÖVERSIKT

	2019	2018	2017	2016	2015
Rörelsens intäkter, mnkr	85	78	113	95	142
Varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter, mnkr	5	3	34	8	55
Årets resultat, mnkr	41	40	69	45	90
Förslag till utdelning, mnkr	30	30	30	30	30
Balansomslutning per bokslutsdag, mnkr	1 179	1 168	1 156	1 120	1 096
NYCKELTAL					
<i>Vinstmarginal (%)</i>					
Vinstmarginal, Skog	51	54	47	46	44
Vinstmarginal, Jord	44	71	52	70	60
Vinstmarginal, Kraft	42	55	50	32	-120
<i>Direktavkastning (%)</i>					
Direktavkastning, Skog	1,7	1,7	1,6	1,5	1,5
Direktavkastning, Jord	1,9	2,1	1,8	2,4	1,4
Direktavkastning, Kraft	8,4	11,3	7,1	4,6	-16,3
Direktavkastning, Fond ²	1,1	1,0	1,0	1,3	6,0
<i>Direktavkastning förvaltade tillgångar</i>	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6
<i>Totalavkastning (%)</i>					
Totalavkastning, Skog	1	-2	6	1	5
Totalavkastning, Jord	12	-9	11	7	0
Totalavkastning Kraft	-29	11	7	5	-16
Totalavkastning, Fond	14	-2	5	5	2
<i>Totalavkastning förvaltade tillgångar</i>	3	-2	6	2	4
<i>Marknadsvärden förvaltade tillgångar¹ (mnkr)</i>					
Skog	1 820	1 829	1 878	1 857	1 880
Jord	221	190	195	186	207
Kraft	21	31	31	31	31
Fond	314	282	314	233	218
<i>Summa marknadsvärden, mnkr</i>	2 376	2 332	2 418	2 307	2 336

Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal (%): Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

Direktavkastning (%): Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%): Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

1.) Marknadsvärden för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet x 1,33. I taxeringsvärdena har hänsyn ej tagits till årets köp och försäljningar då dessa värden erhålles först året efter händelsen. Från och med 2019 används samma princip för vindkraftverk.

2.) Från och med 2016 exkluderas realisationsresultat från värdepapper.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE R UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Under året har försålts jord- och skogsbruksfastigheter för 3,1 mnkr omfattande cirka 13 ha samt anskaffats jord- och skogsbruksfastigheter om cirka 97 ha för 13,4 mnkr. Investeringar om 6,2 mnkr på Vessige 8:17 har genomförts då nya gödselbrunnar och foderfickor har byggts för att komplettera nuvarande anläggning. Under året har det varit ett aktivt arbete med prästlönetillgångarnas fastighetsförvaltning.

Under året har det förts dialog med Länsstyrelsen och Naturvårdsverket angående vattenkraftsstationen i Örekilsälven om de olika intressenternas syn på verksamheten.

Under året har det genomförts en upphandling av värdepappersrådgivare.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Göteborgs stifts prästlönetillgångar gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument. Stiftets riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i en av stiftsfullmäktige fastställd placeringspolicy. Gällande placeringspolicy innehåller kriterier för placeringsval, avkastningsmål, etiska regler samt övriga regler för portföljsammansättning. Placeringspolicyerna ska omprövas vartannat år eller oftare i de fall viktiga förutsättningar förändrats.

Vid utgången av 2019 hade prästlönefondens värdepappersinnehav ett marknadsvärde om 248 mnkr (207). Inga kortfristiga placeringar innehades.

FRAMTIDA UTVECKLING

Ett fortsatt arbete kommer att ske beträffande strukturfrågor för fastigheter. Utförsäljning av mindre skiften kommer att fortsätta för att finansiera framtida förvärv med mer rationella brukningsenheter. Det kommer också att vara ett fortsatt arbete avseende möjligheterna att avyttra mark för att användas till bebyggelse.

En plan har förelagts egendomsutskottet och antagits avseende förvaltningsarbetet för resterande del av mandatperioden till 2021. För att utöka riskspridningen och avkastningsmöjligheter var allokeringfrågor avseende olika tillgångar i fokus i rapporten. Att omallokera från ränteplaceringar till investeringar i hyreshus, jordbruksfastigheter eller kraft eftersom bedömningen är att ränteavkastningen är mycket låg eller obefintligt är alternativ som lyfts fram i planen.

Den pandemi, Covid-19, som vi nu upplever kommer med största sannolikhet att påverka prästlönetillgångarnas verksamhet men i vilken omfattning och på vilket sätt är i dagsläget svårt att sja om. Prästlönetillgångarna följer de rekommendationer som Folkhälsomyndigheten ger och de tillämpningar som Göteborgs stift beslutar. Där vi redan nu ser effekter som kan komma att påverka 2020 års resultat är nedgången på finansiella placeringar. För 2020 har Göteborgs stifts prästlönetillgångar budgeterat rörelseintäkter om 6 mnkr från finansiella placeringar och delar av dessa är i nuläget inte troligt att kunna realisera. Prästlönetillgångarna följer utvecklingen inom samtliga verksamhetsgrenar och håller fortlöpande dialog med värdepappersrådgivare, arrendatorer, kunder och industrimottagare av råvara med flera för att få ett bra underlag att fatta beslut och vidta åtgärder utifrån i den uppkomna situationen.

TILLSTÅNDS- ELLER ANMÄLNINGSPLIKTIG VERKSAMHET ENLIGT MILJÖBALKEN

Prästlönetillgångarna producerar förnybar el genom ett vind- och ett vattenkraftverk, men bedriver i övrigt ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet. Markupplåtelse sker till olika verksamheter, exempelvis vindkraft. Länsstyrelsen ska pröva att dessa etableringar är lämpliga ur miljösynpunkt.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION (tkr)

Balanserad vinst från föregående år	48 663
Tillkommer redovisat årsresultat enligt balansräkningen	31 153
SUMMA	79 816

Stiftsstyrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

att till församlingar/pastorat utdela	15 000
att till nationell nivå utdela	15 000
att återstående medel överföres i ny räkning	49 816
SUMMA	79 816

En långsiktigt jämn utdelningsnivå eftersträvas. För verksamhetsåren 2009-2012 har för respektive år utdelats 24 mnkr och för 2013-2014 har den årsvisa utdelningen varit 28 mnkr. Från och med 2015 har utdelningen varit 30 mnkr. Balanserade vinstmedel ökas stegvis för att kunna användas som buffert under de verksamhetsår då resultatet understiger eftersträvad utdelningsnivå. På så vis kan en jämn utdelningsnivå upprätthållas.

RESULTATRÄKNING

	Not	2019	2018
Rörelsens intäkter	2		
Intäkter prästlönefastigheter	3, 6	73 564	69 621
Intäkter prästlönefond	4	6 407	6 580
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		4 916	2 612
Förändring av lager		140	-572
Summa rörelsens intäkter		85 027	78 241
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-19 237	-15 967
Kostnader för inhyrd personal	5	-8 632	-7 130
Övriga externa kostnader	7	-9 934	-7 944
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		-3 175	-2 937
Summa rörelsens kostnader		-40 978	-33 979
RÖRELSERESULTAT	2	44 049	44 262
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	8	342	140
Resultat efter finansiella poster		44 391	44 402
Bokslutsdispositioner	9	-800	-900
Skatt på årets resultat	10	-2 697	-3 361
ÅRETS RESULTAT		40 894	40 141

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

	2019	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	40 894	40 141
Värdesäkring enligt KO 46:11	-4 825	-5 899
Omföring av realisationsresultat för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde, enligt KO 46:10	-4 916	-2 612
Årets disponibla resultat	31 153	31 630

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	Not	2019-12-31	2018-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Prästlönefastigheter	11, 12	773 884	757 426
Pågående nyanl. och förskott avs. materiella anl.tillgångar	13	3 387	865
		777 271	758 291
Finansiella anläggningstillgångar			
Prästlönefondsmedel	14	275 062	280 914
		275 062	280 914
Summa anläggningstillgångar		1 052 333	1 039 205
Omsättningstillgångar			
Varulager		584	443
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		13 324	5 513
Övriga fordringar		2 801	-589
Aktuella skattefordringar		0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	8 563	6 479
		24 688	11 403
Kassa och bank	16	101 658	116 528
Summa omsättningstillgångar		126 930	128 374
SUMMA TILLGÅNGAR		1 179 263	1 167 579
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital		773 884	758 291
Prästlönefondskapital		275 062	280 914
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		48 663	47 034
Årets disponibla resultat		31 153	31 630
Summa eget kapital		1 128 762	1 117 869
Obeskattade reserver	17	30 300	29 500
Avsättning skogsvård	18	3 798	2 903
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		8 298	5 926
Aktuella skatteskulder		884	3 450
Övriga skulder		2 225	2 867
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	4 996	5 064
Summa kortfristiga skulder		16 403	17 307
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 179 263	1 167 579

EGET KAPITAL

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital	
	Prästlöne- fastighetskapital	Prästlöne- fondskapital	Balanserat resultat	Disponibelt årsresultat
Ingående balans 2018-01-01	727 853	302 841	46 969	30 065
Omföring av föregående års resultat			30 065	-30 065
Köp prästlönefastigheter	34 363	-34 363		
Nettoökning pågående arbeten	-125	125		
Försäljning prästlönefastigheter, bokf. värde	-863	863		
Omföring avskrivning byggnader och inventarier	-2 937	2 937		
Omföring nedskrivning byggnader och inventarier	0	0		
Årets resultat				40 141
<i>Avsättning till bundet eget kapital:</i>				
Omföring av realisationsvinst (förlust) fastighet		2 612		-2 612
Värdesäkring enligt KO 46:11		5 899		-5 899
<i>Utdelning:</i>				
Utdelning till församling/pastorat			-15 000	
Utdelning till nationell nivå			-15 000	
Utgående balans 2018-12-31	758 291	280 914	47 034	31 630
Ingående balans 2019-01-01	758 291	280 914	47 034	31 630
Omföring av föregående års resultat			31 630	-31 630
Köp prästlönefastigheter	19 980	-19 980		
Nettoökning pågående arbeten	-866	866		
Försäljning prästlönefastigheter, bokf. värde	-346	346		
Omföring avskrivning byggnader och inventarier	-3 175	3 175		
Omföring nedskrivning byggnader och inventarier	0	0		
Årets resultat				40 894
<i>Avsättning till bundet eget kapital:</i>				
Omföring av realisationsvinst (förlust) fastighet		4 916		-4 916
Värdesäkring enligt KO 46:11		4 825		-4 825
<i>Utdelning:</i>				
Utdelning till församling/pastorat			-15 000	
Utdelning till nationell nivå			-15 000	
Utgående balans 2019-12-31	773 884	275 062	48 663	31 153

KASSAFLÖDESANALYS

Den löpande verksamheten	2019	2018
Rörelseresultat	44 049	44 262
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	3 175	2 937
Ökning(+)/minskning(-) av avsättningar	895	-256
Nedskrivn(+)/återföring nedskrivn(-) värdepapper fonden	0	0
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-7421	-5657
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	1	2
Erhållen ränta	79	43
Erhållen utdelning	284	98
Erlagd ränta	-22	-1
Betald skatt avseende näringsverksamhet	-5 263	-1 803
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	35 777	39 625
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Minskning(+)/ökning(-) av varulager	-140	572
Minskning(+)/ökning(-) av kortfristiga fordringar	-9 898	195
Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga skulder	1 661	-684
Kassaflöde från den löpande verksamheten	27 400	39 708
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	0	0
Amortering av lån	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Prästlönetillgångar		
<i>Prästlönefastigheter</i>		
Förvärv av materiella anläggningstillg. exkl. prästlönefastigheter	-2 521	125
Förvärv av prästlönefastigheter	-19 980	-34 364
Försäljning av prästlönefastigheter	5 262	3 476
<i>Prästlönefondsmedel</i>		
Förvärv av finansiella anläggningstillg. prästlönefond	-39 288	-23 193
Försäljning av finansiella anläggningstillg. prästlönefond	37 608	26 804
Ökning(-)/Minskning(+) av likvida medel inom prästlönefonden	7 619	20 615
Ökning(-)/Minskning(+) av övriga poster inom prästlönefonden	-970	584
Kassaflöde från prästlönetillgångar	-12 270	-5953
Kassaflöde före utdelning	15 130	33 755
Utdelning till församlingar/pastorat och stift	-30 000	-30 000
Årets kassaflöde	-14 870	3 755
Likvida medel vid årets början	116 528	112 773
Likvida medel vid årets slut	101 658	116 528
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa och bank	101 658	116 528
Kortfristiga placeringar	0	0
	101 658	116 528

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönetillgångarnas årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke	i den period virket levererats till köparen
Avverkningsuppdrag	i den period virket inmätts
Leveransrotköp	vid kontraktstillfället
Rotposter	vid kontraktstillfället

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter	i den period uthyrningen avser.
Ränteintäkter	i enlighet med effektiv avkastning.
Erhållen utdelning	när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Bidrag redovisas enligt följande:

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leaseta tagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leaseta tagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utranteras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs,

beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Markanläggning	10-20 år
Bostadsbyggnad	50-100 år
Ekonomibyggnad	10-30 år
Torp kraftstation	25 år
Vindkraftverk	20 år

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel – Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaldat tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondsmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid en prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet samt förvaldade prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskillning. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte

urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillningen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av Stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2. Information om oberoende rörelsegrenar

	2019	2018
<i>Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:</i>		
Skog	59 540	57 502
Jord	8 819	5 777
Kraft	5 205	6 342
Fond	6 407	6 580
	79 971	76 201
<i>Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:</i>		
Skog (exkl realisationsresultat och avskrivn.)	30 415	30 941
Realisationsresultat vid avyttring anl.tillgång	2 710	1 546
Avskrivning	-367	-552
Summa Skog	32 758	31 935
Jord (exkl realisationsresultat och avskrivn.)	3 911	4 094
Realisationsresultat vid avyttring anl.tillgång	2 206	1 066
Avskrivning	-1 523	-1 100
Summa Jord	4 594	4 060
Kraft (exkl realisationsresultat och avskrivn.)	2 186	3 489
Realisationsresultat vid avyttring anl.tillgång	0	0
Avskrivning	-1 285	-1 285
Summa Kraft	901	2 204
Fond	3 291	3 019
Realisationsresultat vid avyttring anl.tillgång	2 505	3 044
Summa Fond	5 796	6 063
Summa rörelseresultat	44 049	44 262
Varav realisationsresultat vid avyttring anl.tillgång	7 421	5 656
Varav avskrivning	-3 175	-2 937

Not 3. Intäkter prästlönefastigheter

<i>Intäkter skog</i>		
Avverkningsrätter	20 425	17 319
Leveransvirke	35 028	36 428
Jaktarrenden	3 184	3 066
Övriga intäkter	903	689
	59 540	57 502
<i>Intäkter jord</i>		
Uthyrning	1 760	1 378
Jordbruksarrenden	5 643	4 305
Övriga intäkter	1 416	94
	8 819	5 777
<i>Intäkter kraft</i>		
Energiersättning och elcertifikat	4 396	5 119
Arrendeintäkter vindkraftspark	469	883
Övriga intäkter	340	340
	5 205	6 342
Intäkter prästlönefastigheter	73 564	69 621

Not 4. Intäkter prästlönefond

	2019	2018
Utdelningar	3 315	3 120
Realisationsresultat vid försäljningar	2 505	3 044
Avkastning räntebärande värdepapper	587	416
Intäkter prästlönefond	6 407	6 580

Not 5. Inhyrd personal

Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 7,7 heltidstjänster (6,6).

Not 6. Operationella leasingavtal

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

Förfaller till betalning inom ett år:	922	0
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år:	2 766	0
Förfaller till betalning senare än fem år:	0	0

Under perioden kostnadsförda leasingavgifter: 955 0

De huvudsakliga leasingavgifterna avser sidoarrenden.

Framtida minimileaseavgifter som ska erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

Förfaller till betalning inom ett år:	7 609	7 665
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år:	12 615	11 933
Förfaller till betalning senare än fem år:	1 381	1 430

Under perioden erhållna leasingavgifter: 11 839 10 035

De huvudsakliga leasingavgifterna avser jordbruksarrenden och sidoarrenden.

Not 7. Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Revisionsuppdrag, EY	4	62
Revisionsuppdrag, PwC	101	0
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	6	0
	111	62

Not 8. Resultat från finansiella investeringar

Räntor	58	42
Utdelning och insatsemission Södra	284	98
	342	140

Not 9. Bokslutsdispositioner

Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan, vindkraftverk	0	0
Återföring periodiseringsfond	3 200	4 100
Avsättning periodiseringsfond	-4 000	-5 000
	-800	-900

Not 10. Skatt på årets resultat

	2019	2018
Aktuell skatt	-2 697	-3 355
Skatt på tidigare års resultat	0	-6
Uppskjuten skatt	0	0
Skatt på årets resultat	-2 697	-3 361
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	34 809	36 138
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (21,4 %)	-7 449	-7 950
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-146	-115
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	71	29
Skatteeffekt av skillnad mellan skattemässig och bokföringsmässig avskrivning	22	-18
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat	0	-6
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	-18	-12
Skatteeffekt av substansminsknings- och skogsavdrag	4 843	4 712
Skatteeffekt av uppräknig vid återföring av periodiseringsfond	-21	0
Redovisad skattekostnad	-2 697	-3 361

Not 11. Prästlönefastigheter

Ingående anskaffningsvärden	753 098	719 960
Inköp (aktiverat under året)	19 979	34 364
Omklassificeringar	0	0
Försäljningar och utrangeringar	-529	-1 226
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	772 548	753 098
Ingående avskrivningar	-13 048	-11 674
Försäljningar och utrangeringar	184	363

Årets avskrivningar	-1 975	-1 737
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14 839	-13 048
Utgående bokfört värde	757 709	740 050
Taxeringsvärden		
Mark	1 500 322	1 488 757
Byggnader	46 160	50 518
	1 546 482	1 539 275

Prästlönetillgångarna omfattas från och med 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden.

Prästlönetillgångarnas rättsliga status, förvaltning och bokföringsskyldighet regleras i lag. Prästlönetillgångarna bedöms utifrån den särskilda lagregleringen inte utgöra förvaltningsfastigheter i enlighet med allmänt råd i K3.

Not 12. Vindkraftverk och markinventarier

	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	31 848	31 848
Inköp (aktiverat under året)	0	0
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärden	31 848	31 848
Ingående avskrivningar	-7 172	-5 972
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-1 201	-1 200
Utgående ack. avskrivningar	-8 373	-7 172
Ingående nedskrivningar	-7 300	-7 300
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående ack. nedskrivningar	-7 300	-7 300
Utgående bokfört värde	16 175	17 376

Not 13. Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Ingående balans	865	991
Utgifter under året	22 501	34 271
Under året färdigställda tillgångar	-19 979	-34 397
	3 387	865

Not 14. Prästlönefondsmedel

	Anskaffningsvärde		Bokfört värde		Marknadsvärde
Noterade aktier och aktiefonder	116 998	(113 729)	116 998	(113 729)	170 951(132")
Noterade räntebärande värdepapper	26 715	(26 000)	26 715	(26 000)	26 529 (26")
Onoterade värdepappersinnehav	10 000	(10 000)	1 538	(1 538)	
Övriga placeringar	129 405	(136 823)	129 405	(136 823)	
Övriga balansposter	E/T	(E/T)	406	(2 824)	
Summa prästlönefondsmedel	283 118	(286 552)	275 062	(280 914)	

Förändring prästlönefondsmedel

	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	167 829	169 140
Förändring övriga balansposter	-2 418	-744
Investeringar under året	39 288	23 193
Försäljningar/avyttringar	-35 103	-23 760
Utgående ack. anskaffningsvärde	169 596	167 829
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-8 462	-8 462
Försäljningar	0	0
Årets nedskrivningar(-)/återföringar(+)	0	0
Utgående ack. nedskrivningar	-8 462	-8 462
Banktillgodohavande	113 928	121 547
Utgående bokfört värde	275 062	280 914

Not 15. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2019	2018
Förutbetald försäkringspremie	368	175
Förutbetald vindkraftservice	420	0
Upplupen energiersättning	470	613
Upplupen ränteintäkt	0	0
Upplupen arrendeintäkt	325	385
Upplupen intäkt avverkningsrätt	6 422	3 806
Övriga poster	558	1 500
	8 563	6 479

Not 16. Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 101 658 tkr (116 528 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 17. Obeskattade reserver

Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan, vindkraftverk	13 100	13 100
Periodiseringsfond	17 200	16 400
	30 300	29 500

Not 18. Avsättningar

Avsättning vid årets början	2 903	3 158
Nya avsättningar	895	0
Justeringar till följd av förändringar av nuvärden	0	0
lansspråktaget belopp	0	-255
Återfört outnyttjat belopp	0	0
Avsättning vid årets slut	3 798	2 903

Not 19. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupen revisionskostnad	60	42
Upplupen pensionskostnad Stiftet	0	230
Förutbetald arrendeintäkt och hyra	3 173	3 365
Förutbetald intäkt vid idrifttagning vindkraftverk	663	711
Övriga poster	1 100	716
	4 996	5 064

Not 20. Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Den pandemi, Covid-19, som vi nu upplever kommer med största sannolikhet att påverka prästlönetillgångarnas verksamhet men i vilken omfattning och på vilket sätt är i dagsläget svårt att sia om. Prästlönetillgångarna följer de rekommendationer som Folkhälsomyndigheten ger och de tillämpningar som Göteborgs stift beslutar. Där vi redan nu ser effekter som kan komma att påverka 2020 års resultat är nedgången på finansiella placeringar. För 2020 har Göteborgs stifts prästlönetillgångar budgeterat rörelseintäkter om 6 mnkr från finansiella placeringar och delar av dessa är i nuläget inte troligt att kunna realisera. Prästlönetillgångarna följer utvecklingen inom samtliga verksamhetsgrenar och håller fortlöpande dialog med värdepappersrådgivare, arrendatorer, kunder och industrimottagare av råvara med flera för att få ett bra underlag att fatta beslut och vidta åtgärder utifrån i den uppkomna situationen.

Årsredovisningens undertecknande

Göteborg 2020-04-29

Susanne Rappmann
ordförande

Ing-Marie Gustavsson
1:e vice ordförande

Mats Rimborg
2:e vice ordförande

Patrik Linde

Kicki Mattsson

Ann-Christine Rosengren

Camilla Widedalm Heurén

Gunilla Franzén

Anders Helgeson

Hanna Broberg

Anna Beckman Hautau

Tord Nordblom

Bengt Kjellgren

Jonas Noréus

Christoffer Wallin

Vår revisionsberättelse har avgivits 2020-

Göran Göransson
ordförande

Olle Björnström
vice ordförande

Anders Nilsson
auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Göteborgs stift, avseende Göteborgs stifts Prästlönetillgångar, org.nr 857201-3764

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Göteborgs stift avseende Göteborgs stifts Prästlönetillgångar för 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Göteborgs stift avseende Göteborgs stifts Prästlönetillgångars finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De icke-auktoriserade revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet, enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övrig upplysning

Revisionen av årsredovisningen för räkenskapsåret 2018 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterat 6 maj 2019 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen, som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av Prästlönetillgångarnas förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om Svenska Kyrkan avser att upplösa Göteborgs stifts prästlönetillgångar, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett stift inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De icke-auktoriserade revisorernas ansvar

Jag har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av prästlönetillgångarnas resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Göteborgs stifts Prästlönetillgångar för år 2019.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för prästlönetillgångarnas organisation och förvaltningen av prästlönetillgångarnas angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma prästlönetillgångarnas ekonomiska situation och att tillse att prästlönetillgångarnas organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Göteborg 2020-

Anders Nilsson
Auktoriserad revisor

Göran Göransson

Olle Björnström

ANDELSÄGARE, ANDELSTAL OCH UTDELNING ÅR 2019

Förteckning över utdelad vinst från prästlönetillgångarna i kronor.

Pastorat/Församling	Andelstal	Utdelning
Björketorp	0,686	102 900
Bokenäset	0,882	132 300
Bollebygd	1,455	218 250
Falkenberg	13,464	2 019 600
Fjärås-Förlanda	2,166	324 900
Kinna-Fritsla	0,264	39 600
Getinge-Oskarström	3,069	460 350
Domkyrkopastoratet	0,957	143 550
Carl Johan	0,801	120 150
Västra Frölunda	0,830	124 500
Örgryte	0,803	120 450
Nylöse	0,563	84 450
Backa	0,545	81 750
Askim	0,385	57 750
Lundby	0,744	111 600
Torslanda-Björlanda	0,423	63 450
Halmstad	2,827	424 050
Harplinge-Steninge	0,845	126 750
Herrestad	0,059	8 850
Himledalen	1,973	295 950
Hök	2,642	396 300
Istorp	1,208	181 200
Kind	13,883	2 082 450
Kinnarumma (Skara stift)	1,186	177 900
Kungsbacka-Hanhals	0,244	36 600
Kungälv-Ytterby	0,095	14 250
Laholm	0,598	89 700
Landvetter-Härryda	1,203	180 450
Lilla Edet	0,674	101 100
Lindberga	0,863	129 450
Lindome	0,841	126 150
Ljungkile	0,540	81 000
Lysekil	1,243	186 450
Löftadalen	1,499	224 850
Munkedal	2,143	321 450
Mölnidal	0,846	126 900
Onsala	0,263	39 450

Orust	1,543	231 450
Partille	0,442	66 300
Romelanda	0,243	36 450
Rommele (Skara stift)	0,747	112 050
Skallsjö	0,107	16 050
Skepplanda	1,387	208 050
Snöstorpe	3,367	505 050
Solberga	0,564	84 600
Spekeröd-Ucklum	0,347	52 050
Starrkärr-Kilanda	0,401	60 150
Stenungsund	0,454	68 100
Stora Lundby-Östad	1,508	226 200
Strömstad	3,020	453 000
Särö	0,201	30 150
Sätilla	1,776	266 400
Sotenäs	0,272	40 800
Söndrum-Vapnö	1,736	260 400
Tanum	3,847	577 050
Tjörn	0,424	63 600
Torestorp	1,285	192 750
Torsby	0,796	119 400
Träslöv	1,131	169 650
Tvååker	1,279	191 850
Tölö-Älvsåker	1,444	216 600
Uddevalla	0,321	48 150
Ulricehamn (Skara stift)	2,094	314 100
Varberg	0,029	4 350
Veddige-Kungsäter	1,541	231 150
Värö-Stråvalla	0,824	123 600
Västra Mark	1,883	282 450
Öckerö	0,016	2 400
Örby-Skene	1,259	188 850
Summa	100,000	15 000 000
Nationell nivå		15 000 000
Summa utdelad vinst		30 000 000

GÖTEBORGS STIFT
Box 11937
404 39 Göteborg
031-771 30 00

www.svenskakyrkan.se/goteborgsstift
goteborgsstift@svenskakyrkan.se

